

WAO-plannen overeind gebleven

Geen Joint Strike Fighter?

(Congresboek B, pagina 6)

Eén van de Actueel Politieke Moties (APM) die vandaag aan de orde komen, is er een van de afdeling België die stelt dat er op dit moment geen geld mag worden vrijgemaakt voor de ontwikkeling van de Joint Strike Fighter (JSF). Met dit project is een bedrag van € 900 miljoen gemeoid. Het Kabinet besloot gisteren juist wel in de JSF te investeren.

Indiener Herman Beun vindt dat er geld over de balk wordt gegooid: "Het gaat mij er om, dat er zo'n enorm bedrag in zo'n onzeker project wordt gestoken. De positieve economische effecten zijn nog allerminst zeker." D66-fractievoorzitter in de Tweede Kamer, Thom de Graaf, loopt ook niet warm voor de Nederlandse deelname aan de JSF, maar hij gebruikt andere argumenten: "Het gaat niet alleen om wapenindustrie, want de wapens worden niet in Nederland gemaakt. High-tech bedrijven als Philips en Stork profiteren ervan. Ik had daarom liever gezien dat er in de motie aandacht zou zijn voor het Europese element. Er zijn Europese alternatieven voor de JSF." Herman Beun: "De Europese dimensie vind ik van minder belang. Maar als daar vanuit de zaal om wordt gevraagd, ben ik best bereid de motie aan te passen."

D66-voorzitter Gerard Schouw laat weten dat er opvallend veel brieven op het Landelijk Secretariaat zijn binnengekomen van leden die hun steun betuigen voor het JSF-standpunt van de fractie: "Normaal klimmen mensen eerder in de pen als ze het ergens niet mee eens zijn, dit is echt opvallend," aldus Schouw.

De Graaf: "We gaan het debat met het Kabinet aan en we zullen zien wat daaruit komt. Maar op dit moment acht ik het niet zo waarschijnlijk dat we voor de JSF zullen stemmen."

Op het D66-congres is gisteravond een serie amendementen afgewezen die tot doel had om de harde WAO-paragraaf in het concept-verkiezingsprogramma te verzachten. D66 is de enige partij die het advies van de door het Kabinet ingestelde Commissie Donner grotendeels in het heeft overgenomen. Die lijn is intact gebleven: de amendementen vanuit Amsterdam, Groningen en Haarlem konden geen meerderheid vinden.

Eén van de indieners was D66-kamerkandidaat Bart Slagter. "We moeten oppassen dat de positie van de WAO'ers niet in het gedrang komt. Zij lopen het reële risico om in de bijstand te belanden. Dat is een zware sanctie; daarmee moeten we heel voorzichtig zijn."

Quotum

Eén van de voorstellen van Slagter was de invoering van een quotum voor werkgevers. Als die niet een minimaal aantal arbeidsongeschikten in dienst hebben krijgen zij een boete. "Ik praat vaak met mensen in de WAO. Hun probleem is dat werkgevers liever kiezen voor iemand zonder beperking, die geen extra risico met zich meebrengen." D66-lid Udo Kock pleit tegen het amendement, dat hij 'typisch PvdA' noemt. Kock: "Eerst definieer je het probleem, dat zeg je dat de werkgevers het maar op moeten lossen en vervolgens denk je dat het probleem dan ook echt weg is. Maar je doet twee dingen: je geeft WAO'ers een stigma waardoor ze extra moeilijk aan het werk komen en je schuift de echte oplossing - het beperken van de instroom - voor je uit. In Duitsland werken ze ook met quota, maar het resultaat is nul". Dat het in Duitsland niet goed werkt erkent ook Slagter: "Maar het levert wel veel geld op. Daarmee kunnen reïntegratieprojecten worden gefinancierd. In Nederland ligt de rekening eenzijdig bij de goede werkgevers, die WAO'ers in dienst te nemen en daarvoor extra kosten maken. Een systeem van quota is een goede manier om de lasten eerlijker te verdelen. Het is natuurlijk belangrijk om iets aan de instroom te doen, maar er zitten nog bijna een miljoen mensen in de WAO. Die wil ik niet zomaar afschrijven." Het congres wees de invoering van quota af.

'Enkele reis richting geraniums'

Onder de mensen die er gelukkig mee waren dat de hoofdlijn uit de WAO-paragraaf van het programma bewaard is gebleven, is kamerlid Bert Bakker. "Wij willen een goede WAO voor wie daar echt in thuishoort. We moeten de nadruk leggen op wat mensen nog wel kunnen in plaats van op wat ze niet kunnen. Ons standpunt is het meest solidair: wij willen mensen geen enkele reis richting de geraniums geven als er nog andere mogelijkheden zijn."

Bakker is niet te spreken over de houding van de PvdA in het WAO-debat. "De PvdA stelt commissies in, vraagt de SER nog eens om advies, schuift het probleem vooruit en ook in haar verkiezingsprogramma is geen oplossing te vinden." Heeft dat te maken met het feit dat Kok als minister van financiën aan het begin van de jaren '90 bijna zijn partijleiderschap misliep als gevolg van de WAO-kwestie? Bakker: "De hele PvdA, Kok voorop, heeft een open zenuw als het over de WAO gaat. Als je het woord noemt worden ze kriegel, ze zetten woordvoerders in die het woord 'flexibiliteit' niet kennen en laten op die manier ieder jaar duizenden mensen wegwijnen." Bakker heeft er ook geen vertrouwen in dat het onlangs afgesloten SER-akkoord een oplossing zal brengen: "Dat akkoord is een perverse uitruil van belangen van werkgevers en werknemers. Er straalt vanaf dat er geen WAO'ers aan tafel hebben gezeten."

Klaar met leven

Mogen mensen op een menswaardige wijze een einde aan hun leven maken, wanneer zij geen lichamelijke of psychiatrische aandoening hebben maar 'klaar zijn met leven'? Het congres van D66 scherpte de passage in het verkiezingsprogramma dat hier over gaat gisteravond verder aan. Het door de regio Zuid-Holland ingediende amendement op het verkiezingsprogramma, dat stelde dat D66 in deze discussie moet zoeken naar "verantwoorde wegen waarlangs zelfbeschikking gerealiseerd kan worden", is door het congres aangenomen.

Hoewel dit amendement "Pil van Drion" heette, was de strekking van het amendement breder en van meer principiële aard. Woordvoerder Jacob Kohnstamm, D66'er en tevens voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie, haalde mogelijke oplossingsrichtingen aan uit het buitenland: "Bij ons is hulp bij zelfdoding verboden, in Zwitserland mag dat bijvoorbeeld wel mits er geen geldelijke of egoïstische motieven aan ten grondslag liggen."

De aanneming van het amendement, dat door veel sprekers als "voorzichtig" werd omschreven, ging niet zonder discussie. Boris Dittrich, in de Tweede Kamer woordvoerder namens D66 over dit onderwerp, vond de tekst te ver gaan vanwege de sfeer die eruit sprak. Toch kan hij leven met de uiteindelijke programmatekst: "Het gaat er vooral om dat deze discussie gevoerd moet worden. Daar ben ik het helemaal mee eens." Dittrich nam deel aan de discussies die het afgelopen jaar door verschillende organisaties over dit thema zijn georganiseerd. "Maar hoe meer mensen ik erover spreek, hoe duidelijker het mij wordt dat er nogal wat haken en ogen aan zitten. Ik sluit dan ook niet uit dat mijn conclusie aan het eind van het debat is: dit moeten we niet doen. Maar het debat

Word president van de EU!

De echte federalisten in D66 kunnen zaterdag aan het begin van de middag een poging wagen om President te worden van wat de Britten met huivering de *European Super State* noemen.

In dezelfde zaal waar het buffet wordt geserveerd zal het spel Eurocracy worden gespeeld. Daarbij zal de ontwerper van het spel, Jaap Hoeksema, de spelers begeleiden.

D66 wil ontslagvergunning niet afschaffen

Er was een schriftelijke stemming voor nodig (en een aantal moties van orde om tot die schriftelijke stemming te komen), voordat het amendement van de afdeling Amsterdam dat pleitte voor het afschaffen van de preventieve ontslagvergunning werd verworpen. Dit gebeurde tot teleurstelling van D66-lid Steven van Wijenberg die pleitte vóór afschaffing. Van Wijenberg: "Ook de Commissie onder leiding van D66'er Max Rood pleitte voor afschaffing. De preventieve ontslagbescherming is een rigide en achterhaald instrument; met Portugal hebben we de meest starre ontslagprocedure in Europa. Er zijn op dit moment twee wegen om iemand te ontslaan: via de kantonrechter of via het arbeidsbureau. Wat Rood zegt is heel verstandig: kom tot één weg, maar bouw voldoende waarborgen in voor de werknemer. Nu ligt dit advies bij de Stichting van de Arbeid, daar komt natuurlijk weer niets dan een poldercompromis uit. D66 had moeten kiezen."

D66-lid Saskia Nuyten pleitte juist voor het in stand houden van de preventieve ontslagvergunning. "Mensen dreigen anders veel te gemakkelijk ontslagen te worden. Bijvoorbeeld als het voor de werkgever dreigt dat hij WAO-premies moet gaan betalen, bij fusies waar de bedrijfsculturen niet gemakkelijk samen gaan of bij niet noodzakelijke reorganisaties. Ik heb in mijn praktijk als organisatieadviseur heel vaak gezien hoe dat werkt en was dan maar wat blij dat die wettelijk ontslagbescherming nog bestaat." Het congres bleek dat in nipte meerderheid met Nuyten eens.

NOVA / Interview Politieke barometer

Hieronder vindt u de cijfers uit de meest recente barometer zoals NOVA deze gisteren uitzond. Bron: Interview / NSS

Partij	Tweede Kamer '98		Week 5-2002 (25/1-31/1)		Week 6-2002 (1/2-7/2)	
	%	zetels	%	zetels	%	zetels
D66	9,0%	14	4,3%	6	4,5%	6
PvdA	29,0%	45	25,5%	39	25,2%	39
VVD	24,7%	38	18,0%	28	18,2%	28
CDA	18,4%	29	18,3%	28	19,0%	29
GroenLinks	7,3%	11	7,7%	12	6,5%	10
SP	3,5%	5	4,9%	7	4,1%	6
ChristenUnie	3,3%	5	4,1%	6	4,4%	7
SGP	1,8%	3	1,8%	3	2,0%	3
LN	-	-	13,9%	21	14,3%	22
Overig	3,0%	-	1,7%	-	1,8%	-
Totaal	100%	150	100%	150	100%	150